

مهارت‌های تابستانه

ویژه ی دانش آموزان

پنجم دبستان

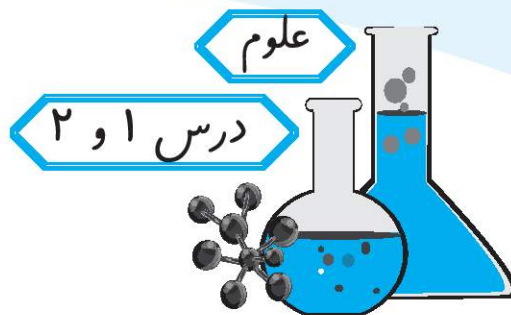
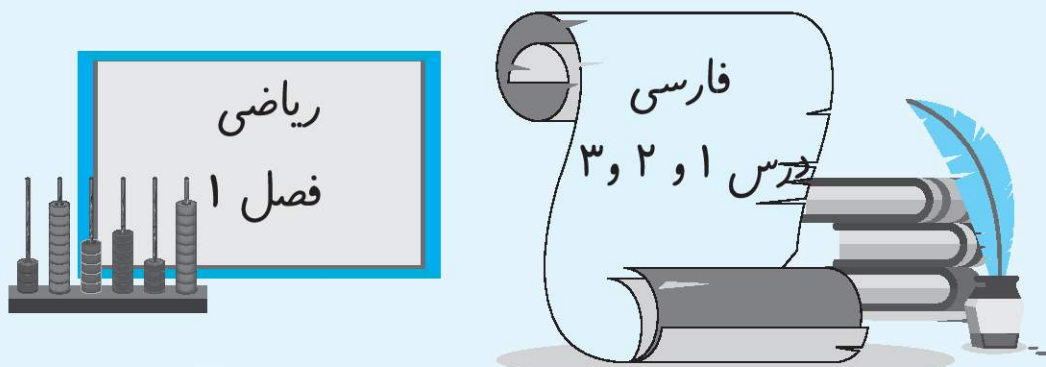
ورودی ششم دبستان

بخشنده ترین مردم کسی است که در هنگام قدرت می بخشد.
امام حسین (ع)

خردمند کسی است که وقتی از او پند خواستند خیانت نکنند.
امام حسین (ع)

- کلمه‌هایی که از نظر معنی درست مقابل هم هستند را کلمه‌های مخالف یا متضاد هم می‌گویند. مانند: زشت و زیبا سیاه و سفید گرما و سرما
- در هنگام خواندن متن‌های مختلف، باید لحن متناسب با آن متن را به کار ببریم و لحن خودمان و لحن صدایمان را با مکان‌ها و موقعیت‌هایی که نوشته را می‌خوانیم هماهنگ کنیم.
- کلمه‌هایی مانند « اما، ولی، چون، زیرا، سپس، بعد » بین دو جمله می‌آیند و دو جمله را به هم پیوند می‌دهند.
- بعضی از کلمه‌ها اگر با « گر » یا « گار » ترکیب شوند کلمه‌ی بامعنی تشکیل می‌شود.
زر + گر = زرگر = کسی است که با زر یا طلا، زیورآلات می‌سازد.
روز + گار = روزگار = به دوره‌ای از زمان می‌گویند.
- در خاطره‌نویسی باید (۱) زمان خاطره را مشخص کنیم (۲) مکانی را که خاطره در آن رخ داده بنویسیم. (۳) شخصیت‌هایی را که در خاطره حضور دارند، بنویسیم.

- برای خواندن یا نوشتن یک عدد، ابتدا آن را سه رقم سه رقم از سمت راست جدا می‌کنیم و سپس با توجه به مرتبه‌ی رقم، عدد را می‌خوانیم یا می‌نویسیم.
- یافتن مقدار تقریبی عدد یعنی پیدا کردن نزدیک‌ترین عدد به عدد مورد نظر، براساس مرتبه‌ای که مقدار تقریبی را برای آن پیدا می‌کنیم.
- برای جمع و تفریق اعداد مرکب به ترتیب ساعت، دقیقه و ثانیه را زیر یکدیگر می‌نویسیم و عمل جمع و تفریق را انجام می‌دهیم.

● در جمع و تفریق اعداد مرکب روابط زیر برقرار است :

۳۶۵ روز = ۱۲ ماه = ۳۱ یا ۳۰ روز = ۱ ماه
 ۲۴ ساعت = ۱ روز   ۶۰ دقیقه = ۱ ساعت   ۶۰ ثانیه = ۱ دقیقه

● الگوهای عددی : اعدادی هستند که بین آن‌ها رابطه‌ای وجود دارد و با پیدا کردن رابطه‌ی بین آن‌ها ، اعداد بعدی را می‌توان پیدا کرد.

علوم

- دانشمندان به پدیده‌های اطراف خود توجه می‌کنند ؛ در نتیجه ، پرسش‌هایی در ذهن آنها ایجاد می‌شود. آن‌ها برای یافتن پاسخ پرسش‌های خود ، کاوش می‌کنند.
- برای اینکه مشاهده‌ی ما دقیق‌تر باشد ، باید زمان را دقیق‌تر اندازه‌گیری کنیم.
- هرچه پهنای بال فرفره بیش‌تر باشد ، فرفره دیرتر به زمین می‌رسد.
- در تغییرات فیزیکی جنس ماده عوض نمی‌شود ، یعنی به ماده‌ی دیگری تبدیل نمی‌شود و فقط شکل و اندازه‌ی آن تغییر می‌کند.
- اما در تغییرات شیمیایی خاصیت ماده (رنگ و بو ، مزه و ...) به کلی تغییر می‌کند، یعنی یک ماده به ماده‌ی دیگر تبدیل می‌شود.

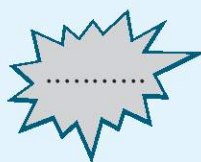
۱. با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید.

« برگ نو آرد، درخت نارون سبز گردد، شاخساران کهن »

- ☆ آیا در این بیت کلمه‌های متضاد وجود دارند؟ مشخص کنید.
- ☆ کلمه‌های هم‌آهنگ در این بیت کدام‌اند؟
- ☆ این بیت به کدام فصل اشاره دارد؟

۲. هم‌معنی کلمه‌های زیر را بنویسید.

گرمايه :

تأمل :

فضل :

مونس :

۳. جمله‌های ناقص زیر را کامل کنید.

❁ نخستین مرحله در شعرخوانی ..... است.

❁ پس از مرور شعر و تشخیص لحن مناسب آن ، .....

❁ خوانش شعر را آغاز می‌کنیم. ....

۴. متن زیر را با نشانه‌های نگارشی مناسب (، : . ! « ») کامل کنید.

در نوشته‌ی زیر .... یکی از نویسندگان .... زیبایی‌های آفرینش خدای مهربان را .... این‌گونه توصیف می‌کند .... هیس .... گوش بده .... به آفریده‌های ساکت خدا گوش بده .... آیا می‌توانی صدای حشره‌هایی را که در زیر زمین می‌جنبند .... بشنوی .... صدای ماهی‌های تالاب را چطور ....

؟

۵. در تبدیل شعر به قصه باید به چه نکاتی توجه کنیم؟

.....

.....

.....

۶. از بین هر دسته از کلمه‌های زیر کلمه‌ای را که از نظر ساخت با بقیه فرق می‌کند، مشخص کنید.

..... **برزگر - کارگر - سنگر - لنگر**

..... **سیگار - آفریدگار - سازگار - روزگار**

..... **کنگر - زرگر - رفتگر - اشغالگر**

۷. بیت زیر را معنی کنید.

اجزای خاک مرده به تأثیر آفتاب   بستان میوه و چمن و لاله‌زار کرد

.....

۸. یک بند (پاراگراف) از آخرین کتاب داستانی که خوانده‌اید را به دلخواه انتخاب کنید.

● آیا در این بند از داستان، نشانه‌های «آما، ولی، سپس، بعد، چون، زیرا»، وجود دارد؟
آنها را مشخص کنید.

.....

● این نشانه‌ها چه کاربردی در متن دارند؟

● پنج کلمه به دلخواه از این متن انتخاب کنید و متضاد آنها را بنویسید.

.....

۹. خاطره‌ی یک روز از تعطیلات تابستانی خود را بنویسید.

✿ برای نوشتن این خاطره چه نکاتی را رعایت کردید؟

.....

.....

۱. عدد ۰۰۰ و ۰۰۰ و ۰۰۰ و ۷۱۰ را به حروف بنویسید.

★ این عدد برابر با چند تا صد هزار است؟

★ این عدد برابر با چند تا هزار است؟

★ این عدد برابر با چند تا یک میلیون است؟

۲. الگوهای عددی زیر را کامل کنید.

..... و ..... و ..... و ۱۵ و ۱۰ و ۶ و ۳ و ۱

..... و ..... و ..... و ۲۶ و ۱۷ و ۱۰ و ۵ و ۲

۳. قیمت ۵۰ شانه‌ی ۳۰ تایی تخم مرغ ۹۰۰۰۰۰ تومان است. قیمت یک عدد تخم مرغ چند تومان است؟

۴. مقدار عددهای زیر را با تقریب ده میلیون و حذف رقم‌های بعد از آن بیابید.

۴۷۸۱۹۲۵۸۵۲ →

۲۰۹۹۸۰۰۵۸۰ →

۵. ۲۵'' ۳۴' ۲ قبل، ساعت ۴۱'' ۴۶' ۱۰ بود. ۱۸'' ۲۳' ۶ بعد ساعت چند می‌شود؟

۶. قدّ علی ۱ متر و ۶ سانتی‌متر و ۵ میلی‌متر و قدّ برادرش ۹۳ سانتی‌متر و ۷ میلی‌متر از او بیشتر است. قدّ برادر علی چقدر می‌باشد؟

۷. در الگوی زیر شکل بیستم از چند چوب کبریت تشکیل شده است؟ چرا؟

(۱)

(۲)

(۳)

?

(۲۰)

۸. یک عدد به دلخواه بنویسید که همه‌ی رقم‌های (۰ تا ۹) در آن به کار رفته باشد و رقم‌ها تکراری نباشد.

حالا این عددها را در جدول قرار دهید.

میلیارد			میلیون			هزار					
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی

● بزرگ‌ترین عددی که با این رقم‌ها می‌توانید بنویسید چه عددی است؟

(رقم‌ها تکراری نباشند.)

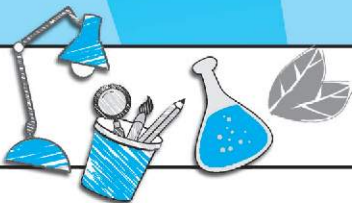
به رقم : ..... به حروف : .....

● کوچک‌ترین عددی که با این رقم‌ها می‌توانید بنویسید چه عددی است؟

(رقم‌ها تکراری نباشند.)

به رقم : ..... به حروف : .....

۱. جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

- مدت زمان فرود فرفره را با واحد ..... اندازه می گیرند.
- در تغییرات ..... فقط شکل و اندازه‌ی ماده تغییر می کند.

۲. وقتی یک سیب نصف شده را در اتاق می گذاریم چه تغییری می کند؟

★ این تغییر فیزیکی است یا شیمیایی؟ چرا؟

.....

۳. چگونه در ذهن دانشمندان پرسش ایجاد می شود؟

.....

۴. نوع هر کدام از تغییرات زیر را بنویسید.

____	کپک زدن نان:	____	آرد کردن گندم:	____	تغییر شکل شمع در برابر گرما:
____	پختن تخم مرغ:	____	یخ بستن آب:	____	زنگ زدن آهن:

۵. با یک مثال توضیح دهید که چگونه می توانیم سرعت انجام یک تغییر را کم تر یا بیش تر کنیم؟

.....

۶. کدام یک از تغییرات زیر به سرعت و کدام یک به کندی انجام می گیرند؟

فاسد شدن غذاها :	سوختن کاغذ : .....
تپه‌ی ماست از شیر :	کم شدن آب کتری بر اثر شعله‌ی گاز : .....

۷. چه عواملی بر زمان فرود آمدن فرفره تأثیر دارند؟

.....

۸. در اطراف خود چه تغییراتی مشاهده می کنید که انسان در به وجود آمدن آنها نقش دارد؟
(سه مورد)

.....
.....
.....

★ کدام تغییرات هستند که انسان در به وجود آمدن آنها نقشی ندارد؟

.....

★ کدام یک از این تغییرات فیزیکی و کدام یک شیمیایی هستند؟

.....

۹. از بزرگ ترهای خود بخواهید یک پاکت شیر را در یک قابلمه ی تمیز گرم کنند تا بجوشد.
حالا سه لیوان بردارید و به اندازه های مساوی در آنها شیر پر کنید.

۱۰. الف) در لیوان اوّل مقداری شکر بریزید و خوب به هم بزنید تا شیرین شود.

ب) در لیوان دوم به اندازه ی یک قاشق سرکه بریزید.

ج) لیوان سوم را به مدّت چند ساعت جلوی نور آفتاب بگذارید .

حالا با توجه به مشاهدات خود به سوالات زیر پاسخ دهید.

★ تغییر صورت گرفته در مرحله ی (الف) چه نوع تغییری است؟ برای پاسخ خود دلیل بیاورید.

.....

★ در مرحله ی (ب) چه نوع تغییری ایجاد شده است؟ چرا؟

.....

★ تغییر انجام شده در مرحله ی (ج) بیشتر شبیه مرحله ی (الف) است یا (ب)؟

..... چرا؟

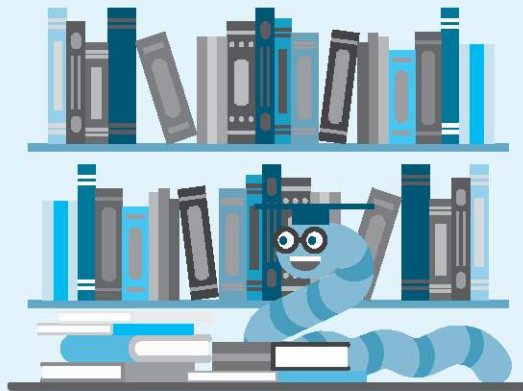

مطالعات اجتماعی

جدول های زیر را کامل کنید.

وظیفه	نام سازمان	
....	....	 جمعیت هلال احمر
....	....	 سازمان انتقال خون ایران

..... عوامل جذب کننده جمعیت

..... عوامل دفع کننده جمعیت

